

دانشگاه علوم پزشکی و خدمات بهداشتی درمانی گیلان

دفتر توسعه آموزش دانشکده دندانپزشکی

کیت دانشجویی

پروتزهای دندانی (متحرک)

پروتز به بخشی از دندانپزشکی گفته می‌شود که شامل بازسازی بافت‌های سخت و نرم از دست رفته‌ی دهان، با اجزای مصنوعی می‌باشد.

پروتزهای متحرک، امکان بازسازی دندان‌های از دست رفته در یک فک یا هر دو فک را دارند. این پروتزها می‌توانند کامل باشند و یا صرفاً بخشی از قوس را بازسازی کنند. به دلیل اینکه باید روزانه آن‌ها را از دهان خارج کرد، به آن‌ها پروتز-های متحرک گفته می‌شود.

Supervised by: Dr Mehran Falahchai
Gathered by: Elham Jafari – Dentistry 98

دندان مصنوعی متحرک کامل

این نوع دندان مصنوعی برای درمان بی‌دندانی کامل در یک یا هر دو فک مورد استفاده قرار می‌گیرد. این پروتز به طور کامل روی لثه سوار می‌شود و به دلیل کوچک شدن استخوان زیرین طی چند سال، نیاز به اصلاح و یا تعویض پروتز اتفاق شایعی به شمار می‌رود.

فرایند ساخت این پروتز زمانبر است و به چندین جلسه مراجعه نیازمند است. هدف این نوع درمان بازسازی عملکرد و ظاهر صورت تا حد امکان می‌باشد، اما باید توجه داشت که عملکرد آن با دندان‌های طبیعی متفاوت خواهد بود.

فرایند عادت به آن جهت جویدن و صحبت کردن چندین هفته طول می‌کشد و در صورت وجود مشکلات دیگر نیز اصلاحات لازم در جلسات مراجعه‌ی بعدی انجام می‌گیرد.

در صورت تطابق مناسب، این پروتز ۵-۷ تا سال عمر مفید داشته و با توجه به استخوان و تغییرات بافت‌ها، نیاز به معاینات منظم دارد. اولین جلسه‌ی معاینه‌ی مجدد ۱-۳ روز پس از تحویل پروتز خواهد بود.

دندان مصنوعی متحرک پارسیل

این نوع پروتز در شرایطی به کار می‌رود که برخی دندان‌های فک از دست رفته اند و برخی باقی مانده اند. در صورتی که دندان‌های مانده سالم باشند و از نظر لثه‌ای مشکلی نداشته باشند، این پروتز با اعمال تغییراتی در این دندان‌ها، طراحی و ساخته می‌شود.

این پروتز علاوه بر اجزای هم رنگ دندان و لثه، اجزای فلزی نیز دارد و به چندین جلسه مراجعه جهت طراحی و ساخت نیازمند است.

جلسات معاینه منظم باید هر ۳-۶ ماه و حداکثر تا ۱ سال انجام شود و در غیر این صورت سلامت دندان‌های باقی مانده به خطر خواهد افتاد.

اولین جلسه‌ی معاینه‌ی مجدد، یک روز پس از تحویل خواهد بود و ممکن است به چند جلسه جهت تصحیح نیاز باشد.

وجود درد در زمان تصحیح طبیعی بوده و استفاده از دهانشویه نمک + سالین با دمای ولرم، هر ۴ ساعت یکبار، به بهبودی کمک می‌کند.

دقت کنید برای خارج کردن آن از دهان، انگشت نباید زیر قسمت فلزی دور دندان برود بلکه باید از قسمت بدنه‌اش خارج شود.

ملاحظات غذا خوردن با پروتز متحرک

در ابتدا با غذاهای نرم شروع کنید. لقمه های کوچک بگیرید، به آرامی بجوید و سعی کنید با عضلاتان پروتز را نگهدارید. غذا را به طور مساوی در هر دو طرف توزیع کنید و با دندانهای عقب را بجوید. برای گاز گرفتن غذاهایی که معمولاً به دندانهای جلویی نیاز دارند، مانند سیب یا بلال، فشار را به سمت عقب وارد کنید.

به طور کلی، توصیه می شود اوایل، از خوردن غذاهای چسبناک، سفت و جویدنی خودداری کنید.

رعایت بهداشت

پروتز حتما باید شبها از دهان خارج شود و داخل ظرف آب نگهداری گردد. و به هیچ عنوان نباید ۲۴ ساعته استفاده شود.

تمیز کردن پروتز باید به صورت روزانه توسط مسواک نرم، بدون خمیر دندان و توسط یک شویندهی غیرساینده مانند صابون مایع، انجام شود. توجه شود که همه قسمتها باید تمیز شوند، نه فقط قسمتهای دندانی.

توجه داشته باشید که در صورت وجود دندانهای باقی مانده، پایههای اوردنچر، باید داخل دهان حتما به خوبی مسواک زده شود.

هفتهای یک بار جهت ضد عفونی کردن، می توانید آن را در محلول سفیدکننده خانگی رقیق شده، به مدت ۳۰ دقیقه غوطه ور نموده و سپس آبکشی نمایید؛ اما در صورتی که اجزای فلزی در پروتز وجود داشته باشند از این کار اجتناب کنید، زیرا منجر به از بین رفتن فلز می شود.

پیشنهاد می شود حین تمیز کردن یک حولهی نرم زیر آن قرار داده شود تا در صورت رها شدن از دست، دچار شکستگی نشود.

در صورت عدم رعایت بهداشت احتمال بروز انواع عفونت های قارچی، باکتریال و التهاب وجود دارد.

اور دنچر متحرک

نوعی از پروتز کامل است که بر پایه ایمپلنت یا ریشه های دندانها (در صورتی که سالم باشند) قرار می گیرد. جویدن و صحبت کردن با اور دنچر، راحت تر انجام می شود زیرا کمتر لق می زند یا از دهان خارج می شود.

بر پایه دندان طبیعی: در این فرایند اصلاحاتی روی دندانها انجام شده و دندان مصنوعی روی آن سوار می شود و حس طبیعی تری نسبت به پروتز کامل دارد.

بر پایه ایمپلنت: در این نوع درمان با جراحی پایه های ایمپلنتی در فک قرار داده می شوند و پروتز روی آن سوار می شود. این نوع، با توجه به انجام جراحی، زمانبر تر از حالت قبلی است.

اور دنچر به جلسات معاینه مجدد ۳-۴ ماهه نیاز دارد.

References:

- Prosthodontic Treatment for Edentulous Patients, 13th Edition
- Stewart's Clinical Removable Partial Prosthodontics, 4th Edition
- McCracken's Removable Partial Prosthodontics, 13th Edition